

„Ono što se uopće može reći, može se reći jasno“ L. Wittgenstein

“What can be said at all, can be said clearly” L. Wittgenstein

Damjan Abou Aldan

Srednja škola Koprivnica, Trg Slobode 7, 48 000 Koprivnica; glavni urednik časopisa Sestrinski glasnik

Received June 20th 2022;

Accepted June 27nd 2022;

Ključne riječi: sestrinstvo, skrb, medicinska sestra, jezik

Keywords: nursing, care, nurse, language

Kratak naslov: Izrazi u sestrinstvu

Running head: Expressions in nursing

Autor za korespondenciju/ Corresponding author: Damjan Abou Aldan, mag. phil., mag. med. techn. Srednja škola Koprivnica, Trg Slobode 7, 48 000 Koprivnica; glavni urednik časopisa Sestrinski glasnik, e-mail: sestrinski.glasnik@hums.hr

Ludwig Wittgenstein, jedan od utemeljitelja analitičke filozofije, na prvim stranicama svojeg *Tractatus*¹ navodi da su granice svijeta koji možemo shvatiti unutar granica jezika. Način na koji se izražavamo, na koji opisujemo svijet, na koji fenomene pretvaramo u pojmove zapravo govori o sposobnostima da taj isti svijet shvatimo [1]. To i nije teško razumjeti do onog trenutka kad ne uočimo da iste fenomene ili pojave nerijetko opisujemo na više načina ili ih konstruiramo metaforički i pritom se koristimo nekim drugim izrazom da bismo opisali nešto za što nam nedostaje riječi i opisa.

Cilj je ovog članka problematiziranje temeljnih hrvatskih izraza u sestrinstvu koji proizlaze iz (ne)adekvatnih prijevoda izvornika prenesenih iz engleskog jezika. Pritom će se pokušati utvrditi koji izrazi prenose koje značenje. Ovaj uvodni članak može biti poticaj za iscrpnija jezično-analitička istraživanja s ciljem da se adekvatnijim načinom izražavanja prenosi bit o sestrinstvu. Tumačiti pojave i fenomene, a ne razumjeti izraze o kojima se raspravlja – nije moguće. Da bismo se razumjeli, moramo, koliko je god to moguće, podjednako shvatiti izraz koji upotrebljavamo.

Iako nije moguće problematizirati sve izraze, za početak ćemo se usredotočiti na sljedeće: *sestrinstvo, zdravstvena njega, skrb, medicinska sestra* i njihove alternative. S obzirom na to da nijedna rasprava ni znanstvena analiza ne mogu započeti bez tumačenja temeljnih pojmovima, nužno je učiniti njihovu analizu. Primjerice, kad se na hrvatskom jeziku izriče ili piše *zdravstvena njega* ili *sestrinska skrb*, misli li se pritom na nešto isto ili na nešto različito? Ako se misli

Ludwig Wittgenstein, one of the founders of analytical philosophy, states on the first pages of his *Tractatus*¹ that the limits of the world we can understand are within the limits of language. The way we express ourselves, the way we describe the world, and the way we turn phenomena into concepts, speaks of our ability to understand that same world [1]. This is not difficult to understand until the moment we notice that we often describe the same phenomena or occurrences in several ways or construct them metaphorically and, at the same time, use some other expression to describe something for which we lack words and description.

This article aims to problematize basic Croatian expressions in nursing that arise from (in)adequate translations of the originals transferred from the English language. In doing so, we will try to determine which expressions convey which meaning. This introductory article can be a stimulus for more exhaustive linguistic-analytical research to convey the essence of nursing in a more adequate way of expression. Interpreting phenomena without understanding the discussed terms is not possible. To understand each other, we must, as far as possible, equally understand the expression we use.

Although it is not possible to problematize all terms, we will initially focus on the following: cro. *sestrinstvo, zdravstvena njega, skrb, medicinska sestra* and their alternatives. Given that no discussion or scientific analysis can begin without the interpretation of basic concepts, it is necessary to analyze them. For example, when you say or write *zdravstvena njega* or *sestrinska skrb* in Croatian, do you mean something the same or something different? If something different is

¹ *Tractatus logico-philosophicus* (1921.) predstavlja ranu fazu Wittgensteinova rada. U Filozofijskim istraživanjima (1952.) utvrđuje da značenje izraza ovisi o uporabi jezika.

¹ *Tractatus logico-philosophicus* (1921.) represents the early stage of Wittgenstein's work. In *Philosophical Investigations* (1952), he establishes that the meaning of an expression depends on the use of language.

na nešto različito, nameće se pitanje – u čemu je ta razlika? Naime, zbnujujuće je upotrebljavati više pojmove za opis određenog fenomena, a da pritom nismo sigurni u čemu se razlikuju. Štoviše, dvostruki pojmovi nameću pretpostavku da se radi o različitim fenomenima i predmetima. No, je li to u navedenom primjeru zaista tako?

U engleskom jeziku, koji se može smatrati izvornim profesionalnim jezikom sestrinstva, temeljni su pojmovi eng. *nurse* (za medicinsku sestru, odnosno djelatnika), eng. *nursing care* (za sestrinsku skrb, odnosno izvedbu) i eng. *nursing* (za sestrinstvo, odnosno djelatnost)². Već je ovdje uočeno da se autor teksta opredijelio za jedan prijevod, prilikom čega će se daljnja analiza vršiti konstatirajući koji se izrazi upotrebljavaju za djelatnika, izvedbu i djelatnost kako bi se osigurala nepristranost. Iako ovaj rad nema tendenciju činiti dublje etimološke analize, pogledajmo dva primjera nužna za analizu – pojmove *nurse* i *care*. Naime, iz ta dva izraza proizlaze svi drugi pojmovi koji će nam biti relevantni.

Engleski pojam *nurse* dolazi od srednjovjekovnog francuskog izraza *nourice* koji svoj korijen nalazi u latinskom izrazu *nutricia* (ili *nutricius* za osobu), a ona označava (u najdovoljnijem prijevodu) postupak hranjenja, dakle, osobu koja hrani. Od 14. st. pojam se unosi u engleski jezik i označava osobu koja se brine o bolesnoj djeci, a od 16. st. sve je češće u uporabi za osobu koja se brine o bolesnima i zatvorenima [2]. Florence Nightingale preuzima pojam u 19. st. (kad je već bio ustaljen u jeziku) iako i sama navodi da se koristi njime u pomanjkanju boljeg pojma. Ona 1859. godine izdaje knjigu „*Notes on nursing: what it is and what it is not*“ i jasno izražava opis djelatnosti kao eng. *nursing*, a djelatnika kao eng. *nurse*³.

Također je značajan pojam eng. *care*. On dolazi od srednjovjekovnog engleskog izraza *caru*, *cearu* koji se rabio za pojam patnje ili tuge, a u periodu između 14. i 16. st. ustalio se u jeziku kao izraz kojim se opisuje pažnja ili zaštita prema onome koji je u patnji [3]. Osim tog tumačenja, moguće je još jedno, kako u 18. st. tvrdi Leibniz, prema kojem pojam *care* dolazi od lat. *cur* koji označava opravdanje: „Svi ljudi kada opažaju nešto pitaju se zašto (cur), to jest, istražuju uzrok (...) Otud dolaze riječi briga/skrb (cura), radoznalost (curiositas), kao što querere (raspitivati se) potječe od riječi quis (tko, koji)“ [4]. No, uz izolirani pojam *care* ističu se određene poteškoće. Naime, sam je za sebe općenit i nije ga moguće u samostalnoj uporabi vezivati za neku profesionalnu radnju. Upravo stoga, njegovo ujedinjenje s pojmom *nursing* djelomično olakšava konceptualizaciju. *Care* je toliko univerzalan pojam da ne može pripadati jednoj profesionalnoj skupini. S logičkog gledišta, pojam *nursing* dodaje neku specifičnu razliku općenitom pojmu *care* [5]. U prevodenju na hrvatski jezik za izolirani izraz eng. *care* koriste se dva izraza – *njega* i *skrb*, pritom se koriste kao sinonim.

meant, the question arises - what is the difference? Namely, it is confusing to use several terms to describe a certain phenomenon without being sure how they differ. Moreover, double terms impose the assumption that they are different phenomena and objects. But is that really the case in the above example?

In the English language, which can be considered the original professional language of nursing, the basic concepts are *nurse* (cro. *medicinska sestra*, that is, an employee), *nursing care* (cro. *sestrinska skrb*, i. e. performance), and *nursing* (cro. *sestrinstvo*, that is, activity)². It has already been noted here that the author of the text has opted for one translation, during which further analysis will be carried out, ascertaining which terms are used for employee, performance, and activity in order to ensure impartiality. Although this paper does not tend to make deeper etymological analyses, let's look at two examples necessary for the analysis - the terms *nurse* and *care*. Namely, all other concepts that will be relevant to us derive from these two expressions.

The English term *nurse* comes from the medieval French term *nourice*, which finds its root in the Latin term *nutricia* (or *nutricius* for a person), and it means the process of feeding, that is, a person who feeds. From the 14th century, the term entered the English language and denotes a person who takes care of sick children, and from the 16th century, it is increasingly used for a person who takes care of the sick and imprisoned [2]. Florence Nightingale takes over the term in the 19th century (when it was already established in the language) although she states that she uses it in the absence of a better term. In 1859, she published the book "Notes on nursing: what it is and what it is not", which clearly describes the activity as *nursing*, and an employee as a *nurse*³.

Also significant is the term *care*. It comes from the medieval English term *caru*, *cearu*, which was used for the concept of suffering or sadness, and in the period between the 14th and 16th centuries, it became established in the language as an expression describing attention or protection towards someone who is suffering [3]. Apart from this interpretation, another one is possible, as claimed by Leibniz in the 18th century, according to which the term *care* comes from the Latin *cur*, which means justification: "All people, when they perceive something, ask why (cur), that is, they investigate the cause (...) This is where the words *briga/skrb* (cura), *radoznalost* (curiositas) come from, just as *querere* (to inquire) comes from the word *quis* (who, which)" [4]. However, with the isolated concept of *care*, certain difficulties stand out. Namely, it is general itself and it is not possible to tie it to some professional action in its independent use. Precisely for this reason, its union with the term *nursing* partially extenuates conceptualization. *Care* is

2 Odabrani hrvatski izrazi proizlaze iz mišljenja autora članka i ne moraju se podudarati s mišljenjem drugih tijela hrvatskog sestrinstva.

3 Njemački jezik, primjerice, pojam *nursing* prevodi kao *pfllege* (što bismo u hrvatskom prevodili kao *njega*), a *nurse* kao *Krankenschwester* za ženski rod, odnosno *Krankenpfleger*. Talijanski jezik za pojam *nursing* upotrebljava *assistenza infermieristica*, a za *nurse* se koriste *infermiera* za ženski rod, odnosno *infermiere* za muški rod.

2 The selected Croatian expressions derive from the opinion of the author of the article and do not have to coincide with the opinion of other authorities of Croatian nursing.

3 For example, The German language translates the term *nursing* as *pfllege* (which we would translate as *njega* in Croatian), and *nurse* as *Krankenschwester* for the female gender, or *Krankenpfleger*. The Italian language uses *assistenza infermieristica* for the term *nursing*, and for *nurse* it uses *infermiera* for the female gender and *infermiere* for the male gender.

imi, a ne kao viši/niži rodni pojam ili uz neku istaknutu razliku. Moguće je uočiti da se do unatrag 20-ak godina češće prevodio kao *njega*, dok se proteklih 20-ak godina češće prevodi kao *skrb*.

S obzirom na navedeno, u engleskom jeziku možemo razlikovati tri ključna izraza:

- eng. *nursing* – za djelatnost ili disciplinu;
- eng. *nurse* – za djelatnika;
- eng. *nursing care* – za specifičnu izvedbu unutar djelatnosti.

Kada pogledamo kako su ti pojmovi prevedeni na hrvatski jezik, uočavamo određene nejasnoće. Tako se primjerice izraz eng. *nursing* prevodi i kao *sestrinstvo* i kao *zdravstvena njega*. Izraz eng. *nurse* prevodi se i kao *medicinska sestra* i kao *medicinski tehničar* (dakle, za svaki rod drugačije). Izraz eng. *nursing care* prevodi se kao *zdravstvena njega, sestrinska skrb ili sestrinska njega*.

U nastavku ćemo prikazati kako se ti pojmovi upotrebljavaju kad se misli na djelatnika, specifičnu izvedbu i djelatnost.

Analiza naziva za djelatnika, odnosno eng. 'nurse'

U hrvatskom se jeziku danas izraz eng. *nurse* prevedi pomoću dvaju izraza: medicinska sestra i medicinski tehničar. Izraz *medicinska sestra* u uporabi je od sredine 1940-ih, a od 1950-ih pojavom muških pripadnika profesije počinje se koristiti i izraz *medicinski tehničar* [6]. Izraz *medicinska sestra* naslijedio je izraz *sestra pomoćnica*⁴. Još jednu alternativu prijevoda pronalazimo u predgovoru knjige „*Sestrinstvo u akciji*“ iz 1994. godine gdje urednica navodi: „U nas je uobičajena sintagma *medicinska sestra*, ali je nismo namjerno koristili želeći izbjegći vezivanje uz pojam *ligečnika* (*medicus*) i dosljedno smo rabili izraz *sestra* (eng. *nurse*)...“ [7]. Iako je to jedini prijedlog korištenja izoliranog izraza *sestra* (što i jest u jezičnoj uporabi), danas se formalno ipak upotrebljava izraz *medicinska sestra*.

Posebnu pažnju zahtijeva izraz *medicinski tehničar*. Naime, u drugim jezicima ne postoji izraz *tehničar* koji bi bio adekvatan prijevod eng. izraza *nurse*. Štoviše, taj izraz gotovo da ističe tehniciiranje – svojevrsno mehaničko djelovanje u pomoći čovjeku, što odskače od temeljne ideje sestrinstva. Kad bismo pak učinili obrat, pa izraz *medicinski tehničar* doslovno preveli na engleski jezik, dobili bismo izraz *medical technician*, što ne samo da ne odgovara izrazu *nurse* nego upućuje na potpuno drugu skupinu zdravstvenih profesionalaca koji nisu medicinske sestre.

Treba istaknuti da se u engleskom jeziku izraz *nurse* upotrebljava za oba spola, dok jezična razlika po rodu ima adekvatno rješenje u talijanskom jeziku koji ima varijantu i za ženski i za muški rod s istim korijenom riječi – *infermiera/infermiere*.

such a universal term that it cannot belong to one professional group. From a logical point of view, the term *nursing* adds some specific difference to the general term *care* [5]. In the translation into Croatian for the isolated phrase *care*, two terms are used - *njega* and *skrb*, and they are used as synonyms, not as a term with some prominent difference. It is possible to note that until about 20 years ago, it was more often translated as *njega*, while in the past 20 years, it is more often translated as *skrb*.

Considering the above, we can distinguish three key expressions in the English language:

- *nursing* – for activity or discipline;
- *nurse* – for an employee;
- *nursing care* – for specific performance within the activity.

When we look at how these terms are translated into Croatian, we notice certain ambiguities. Thus, for example, the expression *nursing* is translated into Croatian both as *sestrinstvo* and *zdravstvena njega*. The term *nurse* is translated both as *medicinska sestra* and *medicinski tehničar* (therefore, differently for each gender). The term *nursing care* is translated into Croatian as *zdravstvena njega, sestrinska skrb* or *sestrinska njega*.

In the following, we will show how these terms are used when referring to an employee, specific performance and activity.

Analysis of the term for the employee; eng. 'nurse'

In the Croatian language, the expression *nurse* is translated using two terms: *medicinska sestra* and *medicinski tehničar*. The term *medicinska sestra* has been in use since the mid-1940s, and since the 1950s, with the appearance of male members in the profession, the term *medicinski tehničar* has also been used [6]. The term *medicinska sestra* inherited the term cro. *sestra pomoćnica*⁴. Another alternative translation can be found in the foreword of the book "Nursing in Action" from 1994, where the editor states: "The usual phrase in our country is *medicinska sestra*, but we did not use it intentionally, wanting to avoid the association with the term doctor (*medicus*) and we consistently used the term *sestra* (eng. *nurse*)..." [7]. Although, this is the only proposal to use the isolated term *sestra* (which is in linguistic usage), today the term *medicinska sestra* is still formally used.

The Croatian term *medicinski tehničar* requires special attention. There is no term *tehničar* (eng. *technician*) in other languages that would be an adequate translation of the term *nurse*. Moreover, that term almost emphasizes technique - a kind of mechanical action in helping a person, which deviates from the basic idea of nursing. If we were to do the opposite, and literally translate the term *medicinski tehničar* into English, we would get the term *medical technician*, which not only does not correspond to the term *nurse*, but refers to a completely different group of health professionals who are not nurses.

4 U periodu između 1949. g. i 1952. g. u uporabi je i izraz *ligečnička pomoćnica*.

4 In the period between 1949 and 1952, the Croatian term *ligečnička pomoćnica* was also used.

U njemačkom govornom području pojam eng. *nurse* prevodi se kao njem. *Krankenschwester*. Taj se pak izraz na hrvatski jezik prevodi kao medicinska sestra iako izraz *Kranken* ne označava ni *medicinu* ni *zdravstvo*, već *bol* i *patnju*, dok izraz *Schwester* doslovno znači *sestra*.

Analiza naziva specifične izvedbe; eng. 'nursing care'

Načine prevođenja pojma eng. *nursing care* analizirat ćemo na dvama primjerima, najprije na primjeru naziva nastavnih predmeta, a zatim na primjeru naziva metode rada – *proces zdravstvene njege*. Dakle, u navedenim slučajevima engleski su izvornici: *nursing care* i *nursing care process*. U hrvatskom prijevodu rabimo: *zdravstvena njega*, *sestrinska skrb* ili *sestrinska njega* za prijevod pojma eng. *nursing care*, odnosno *proces zdravstvene njege* za prijevod pojma eng. *nursing care process*.

Od osnutka prve Škole za sestre pomoćnice u Zagrebu 1921. godine koristio se pojam *Njega* ili *Njega bolesnika* za naziv nastavnog predmeta. Takav se naziv zadržao 50-ak godina, da bi se u nastavnim planovima srednjih škola i studija za više medicinske sestre iz 1986. godine našao naziv *Zdravstvena njega* [8]. Fučkar (1992) navodi sljedeće: „Naziv 'njega bolesnika' niz je godina označavao osnovni od sedam zadataka medicinske sestre (...) njegovi su sadržaji poučavani u sastavu istoimenog nastavnog predmeta (...) za osnovnu djelatnost medicinske sestre, posljednjih se godina u stručnoj terminologiji koristi naziv 'zdravstvena njega' (...) logično se postavlja pitanje je li naziv 'zdravstvena njega' zamjena za zastarjeli naziv 'njega bolesnika' ili ta zamjena naziva odražava promjeni u shvaćanju osnovne djelatnosti medicinske sestre.“ U nastavku se objašnjava kako je izraz njega bolesnika vezan za neposrednu fizičku njegu bolesne osobe (uglavnom vezan za fiziološke potrebe), dok je izraz zdravstvena njega šireg značenja koji se može odrediti kao primjena: „znanosti i umijeća koja se bavi praksom, istraživanjem i teorijom. Njezinu specifičnu teorijsku osnovu čine teorije zdravstvene njege“ [9].

Izraz *sestrinska skrb* postepeno ulazi u jezik posljednjih 20-ak godina, no pritom nije jasan njegov odnos naspram izraza *zdravstvena njega* iako ga se najčešće koristi kao sinonim. Prije svega, ako se učini analiza tih dvaju izraza, moglo bi se zaključiti da izraz *sestrinska skrb* bolje odgovara doslovnom prijevodu eng. *nursing care*. Dakako da se ostavlja prostor za dogovorno tumačenje pojedinih izraza, no treba prevenirati moguće nejasnoće. Tako, primjerice, u kurikulu za stjecanje kvalifikacije medicinska sestra opće njege / medicinski tehničar opće njege⁵ za predmet *Zdravstvena njega specijalna* nalazimo da se istovremeno koriste oba izraza. Primjerice, u temi *Zdravstvena njega bolesnika s bolestima srca i krvnih žila*, nalazi se naziv celine *Sestrinska skrb za bolesnika oboljelog od srčane dekompenzacije* [10]. Isto se pojavljuje i u drugim nastavnim predmetima. U ovakvoj uporabi izraza nužno je naznačiti razliku između uporabe izra-

It should be noted that in the English language the term *nurse* is used for both sexes, while the linguistic difference by gender has an adequate solution in the Italian language, which has a variant for both the female and male genders with the same root word - *infermiera/infermiere*.

In the German-speaking area, the term *nurse* is translated as *Krankenschwester*. This term is translated into Croatian as *medicinska sestra*, although the term *Kranken* does not mean medicine or healthcare, but rather pain and suffering, while the term *Schwester* literally means sister.

Analysis of the term of a specific performance; eng. nursing care

We will analyze the ways of translating the term *nursing care* on two examples; first on the example of the name of the teaching subjects, and then on the example of the name of the work method – cro. *proces zdravstvene njege*. So, in the mentioned cases, the English originals are: *nursing care* and *nursing care process*. In the Croatian translation, we use the following: *zdravstvena njega*, *sestrinska skrb* or *sestrinska njega* to translate the term *nursing care*, i. e. cro. *proces zdravstvene njege* for the translation of the term *nursing care process*.

Since the foundation of the first School for Nursing Assistants in Zagreb in 1921, the Croatian term *Njega* or *Njega bolesnika* has been used as the name of the subject. This name was kept for about 50 years, until in the curricula of secondary schools and studies for senior nurses from 1986, the name *Zdravstvena njega* was found [8]. Fučkar (1992) states the following: "The name *njega bolesnika* for a number of years denoted the basic task of the seven tasks of a nurse (...) its contents were taught as part of the teaching subject of the same name (...) for the basic activity of a nurse, in recent years in professional terminology is used the term *zdravstvena njega* (...) logically, the question arises whether the name *zdravstvena njega* is a replacement for the outdated name *njega bolesnika* or whether this name change reflects a change in the understanding of the basic activity of a nurse." In the following, it is explained that the term *njega bolesnika* is related to the immediate physical care of a sick person (mainly related to physiological needs), while the term *zdravstvena njega* has a broader meaning that can be defined as the application of: "science and art that deals with practice, research and theory. Its specific theoretical basis is made up of health care theories" [9].

The Croatian term *sestrinska skrb* has been gradually entering the language for the last 20 years, but its relationship with the term *zdravstvena njega* is not clear, although it is most often used as a synonym. First of all, if we analyze these two terms, it could be concluded that the term *sestrinska skrb* better corresponds to the literal translation of *nursing care*. Surely, room should be left for an agreed interpretation of certain expressions, but possible ambiguities should be prevented. Thus, for example, in the curriculum for obtaining the qualification of *medicinska sestra opće njege / medicinski tehničar opće njege⁵* for the subject

⁵ Vrijedi uočiti da strukovni kurikulum u svom nazivu nema pojam *zdravstvena njega*, već *njega* što je posljedica prijevoda naziva 'general care nurse' kako se navodi u Direktivi Europske unije.

⁵ It is worth noting that the vocational curriculum does not have the term *zdravstvena njega* in its title, but *njega*, which is a result of the translation *general care nurse*, as stated in the European Union Directive.

za *zdravstvena njega i sestrinska skrb* jer neminovno navodi na zaključak da se ne odnosi na isto, tj. da se u jednom nastavnom predmetu obrađuju različiti fenomeni skrbi.

Nije zanemarivo da se, kad se izraz *zdravstvena njega* pokuša povratno prevesti na engleski jezik, dobije prijevod – eng. *health care*. To je također problematično jer je posrijedi udaljavanje od izvornog izraza (time i značenja), a ujedno se upućuje na drugačiji oblik skrbi negoli je ona sestrinska. Ukoliko se određeni izraz i ustali u jeziku (bilo govorom, bilo pisom), utoliko ga je važno jasno definirati kako bi se izbjeglo korištenje nekih drugih sinonima koji na konceptualnoj razini dovode do nejasnoća i dvojbi.

Analiza naziva za djelatnost; eng. 'nursing'

U Hrvatskoj se izraz *nursing* danas najčešće prevodi izrazom *sestrinstvo*. Riječ je o izrazu kojim se koristimo za naziv same discipline. Tako imamo *Studij sestrinstva*, *Zakon o sestrinstvu*, *magistre sestrinstva* i slično. Ipak, vrijedi istaknuti da *Zakon o sestrinstvu* rabi izraz *zdravstvena njega* za opis sestrinskih ovlasti i dužnosti, no koristi se i izrazom *sestrinska djelatnost*. Također se uz izraz *zdravstvena njega* koristi i paralelni izraz *sestrinska njega* kao sinonim [11]. To je ujedno i jedini primjer korištenja kombinacije izraza *sestrinstvo i njega*.

Poznato je da se 12. svibnja obilježava eng. *International nurses day*, no u prijevodu na hrvatski jezik nalazimo dvije alternative – *Međunarodni dan sestrinstva*⁶ i *Međunarodni dan medicinskih sestara*. Budući da se u izvornom engleskom kao naziv upotrebljava izraz *nurses* (naziv za djelatnike), autor prepostavlja da je prijevod *Međunarodni dan sestrinstva* pogrešan i da bi se u skladu s izvornikom trebao koristiti prijevod *Međunarodni dan medicinskih sestara*.

Prikazani primjeri i dvojbe samo su neki od jezičnih elemenata i poteškoća u sestrinskoj profesiji koji zahtijevaju dodatne analize i istraživanja, posebice ako se uzme u obzir da su titule i nazivlje jedan od nematerijalnih simbola same profesije. Stoga, ukoliko se engleski jezik uzme kao temeljni jezik profesije, utoliko vrijedi učiniti analizu trenutno korištenih izraza i utvrditi smjer promjena. Autor ovog članka pritom ne zagovara jezični purizam ni odbacivanje izraza, već odabir onih izraza koji bi se u formalnoj pisanoj komunikaciji (prije svega didaktičkoj i zakonodavnoj) koristili kao jasni i razumljivi, pritom uvažavajući tradiciju, izvornik i polazeći od osnovnih postavki samog sestrinstva.

Ne treba zanemariti da govornici oblikuju i usmjeravaju jezik. Kao što smo vidjeli, temeljni su se izrazi mijenjali, što nas navodi na zaključak da će se isto događati i dalje. Važno je da izabrani izrazi budu što jasniji i nedvosmisleni. Također je važno, kad god je moguće, izbjegavati korištenje sinonima za isti fenomen jer sve to dovodi do nerazumijevanja i među pripadnicima profesije, ali i nerazumijevanja javnosti prema profesiji.

Zdravstvena njega specijalna, we find that both expressions are used simultaneously. For example, in the topic *Zdravstvena njega bolesnika s bolestima srca i krvnih žila* (eng. *Health care of patients with diseases of the heart and blood vessels*), there is the name of the unit *Sestrinska skrb za bolesnika oboljelog od srčane dekompenzacije* (eng. *Nursing care for patients suffering from cardiac decompensation*) [10]. The same appears in other subjects. In this use of the term, it is necessary to indicate the difference between the terms *zdravstvena njega* and *sestrinska skrb*, because it inevitably leads to the conclusion that they do not refer to the same thing, i. e. that different phenomena of care are dealt with in one subject.

It is not negligible that, when we try to translate the term *zdravstvena njega* back into English, we obtain translation *health care*. This is also problematic because it involves moving away from the original expression (its meaning), and at the same time refers to a different form of care than nursing care. If a certain expression becomes established in the language (either spoken or written), it is all the more important to clearly define it in order to avoid the use of some other synonyms that lead to ambiguities and doubts at the conceptual level.

Analysis of the term for the activity; eng. nursing

In Croatia, the term *nursing* today is most often translated as *sestrinstvo*. This is the term we use for the name of the discipline itself. So we have Nursing Studies, Nursing Law, Masters in Nursing, etc. However, it is worth pointing out that the Nursing Law uses the term *zdravstvena njega* to describe nursing authorities and duties, but also uses the term *sestrinska djelatnost*. In addition to the term *zdravstvena njega*, the parallel term *sestrinska njega* is also used as a synonym [11]. It is also the only example of using a combination of the terms *sestrinstvo* and *njega*.

It is known that May 12 is celebrated *International nurses day*, but in the Croatian translation we find two alternatives - *Međunarodni dan sestrinstva*⁶ and *Međunarodni dan medicinskih sestara*. Since the original term in English is *nurses*, as part of the name, the author assumes that the translation *Međunarodni dan sestrinstva* is wrong and that the translation *Međunarodni dan medicinskih sestara* should be used in accordance with the original.

The presented examples and doubts are only some of the linguistic elements and difficulties in the nursing profession that require additional analysis and research, especially if we take into account that titles and names are one of intangible symbols of the profession itself. Therefore, if English is taken as the basic language of the profession, it is worth doing an analysis of the currently used expressions and determining the direction of changes. The author of

6 Godine 2022. Hrvatska komora medicinskih sestara zajedno s udruženjima medicinskih sestara na svojim službenim stranicama naznačila je da se obilježava „Međunarodni dan sestrinstva“. Vidjeti na: <https://www.hkms.hr/arhiva/8419>

6 In 2022, the Croatian Chamber of Nurses, together with nurses' associations, indicated on its official website that the "International Day of Nursing" would be celebrated. See at: <https://www.hkms.hr/arhiva/8419>

Nema sukoba interesa

this article does not advocate linguistic purism or the rejection of expressions, but the selection of those expressions that would be used in formal written communication (primarily didactic and legislative) as clear and understandable, while respecting tradition and starting from the basic principles of nursing itself.

It should not be ignored that speakers shape and direct language. As we have seen, the fundamental expressions have been changing, which leads us to conclude that the same will continue to happen. The chosen expressions must be unambiguous as possible. It is also important to try to avoid using synonyms for the same phenomenon, because all this leads to misunderstanding among members of the profession, as well as misunderstanding of the public towards the profession.

Author declares no conflict of interest

Literatura / References

- [1] Wittgenstein L, Tractatus logico-philosophicus, Zagreb: Naklada Ulks; 2021.
- [2] <https://www.etymonline.com/word/nurse>. Pristupljeno: 20. 5. 2022.
- [3] <https://www.etymonline.com/word/care>. Pristupljeno: 20. 5. 2022.
- [4] Leibniz GW, Ispovest filozofa, Beograd: Grafos; 1988.
- [5] Abou Aldan D, Nursing and Ethics: Link Between the Ethics of Emmanuel Levinas and The Theory of Jean Watson. Croatian Nursing Journal. 2021; 5 (2) 2021, 157–164. doi.org/10.24141/2/5/2/5. Citirano: 22. 5. 2022.
- [6] Abou Aldan D, Metodika zdravstvene njegi, Zagreb: Medicinska naklada; 2019., str. 13.
- [7] Salvage, J (ur.) Sestrinstvo u akciji, Zagreb: Zonta klub Zagreb; 1994., str. 10.
- [8] Prlić N, Pretpostavke i značenje profesionalne autonomije sestrinstva – magistarski rad, Zagreb: Medicinski fakultet; 1990. Prilog 10 i 11.
- [9] Fučnar, G. Proces zdravstvene njegi, Zagreb: Medicinski fakultet; 1992. str. 11. i 12.
- [10] Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta – Strukovni kurikulum za stjecanje kvalifikacije medicinska sestra opće njegi / medicinski tehničar opće njegi (2010.)
- [11] Zakon o sestrinstvu – nursing act. NN 121/03, 117/08, 57/11